

**Tietotuotantomalli-
käsikirja**
Luku 7 Tiedonhallinta

Luku 7 Tiedonhallinta

- Tietotuotantoa läpileikkaava aihealue
- Sisältää tietorakenteet ja koodistot -projektin tuottaman toimintamallin kattaen
  - Tietorakenteisiin liittyvät valmistelu- ja julkaisuprosessit
  - Tietokomponentteihin liittyviä kuvauksia sosiaali- ja terveydenhuollossa
  - Sanastoihin ja käsitteisiin liittyvät toimintamallit
- T&K-projektissa työ jatkuu ja toimintamallia päivitetään seuraavaan versioon

Luku 7 Tiedonhallinta

- Sisältö:
  - Yhtenäiset tietorakenteet luovat pohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnalle (Johdanto)
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen Koodistopalvelu ja koodistopalvelin
  - Terveydenhuollon tietosisältömäärittelyt, tietokomponentit ja hallintamalli
  - Sosiaalihuollon asiakirjarakenteet ja hallintamalli
  - Sanastot ja käsitteet

Luku 7 Tiedonhallinta

- Yhtenäiset tietorakenteet luovat pohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnalle (Johdanto)
  - Yhtenäisten tietorakenteiden käyttö on perusta toimivalle sosiaali- ja terveydenhuollolle
  - Tietorakenteita ovat muun muassa tietosisältörakenteet, asiakirjakirjarakenteet, testirakenteet, luokitukset ja tekniset koodistot sekä erilaiset termistöt ja nimikkeistöt
  - Koodistopalvelussa kansalliseen käyttöön hyväksytyt tietorakenteet ja koodistot

Luku 7 Tiedonhallinta

- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen Koodistopalvelu ja koodistopalvelin
  - Koodistopalvelun tehtävänä on jakaa kansallisesti yhtenäiset tietorakenteet
  - Koodistopalvelimella julkaistaan yhtenäiset tietorakenteet
  - Koodistopalvelun vuosikello
  - Uuden tietorakenteen valmistelu, käsittely ja julkaiseminen
  - Julkaistun tietorakenteen päivittäminen

Luku 7 Tiedonhallinta

- Terveydenhuollon tietosisältömäärittelyt, tietokomponentit ja hallintamalli
  - Kanta-palveluissa tietosisältömalleja on kuvattu sekä sosiaali- että terveydenhuollon mallinnustarpeisiin
  - Sosiaalihuollossa tietosisältömallit ovat asiakirjarakenteita ja terveydenhuollossa tietosisältömäärittelyjä
  - Tietokomponentit ovat semanttisia tietokokonaisuuksia, joita käytetään tietosisältöjen suunnittelussa ja merkintöjen tai asiakirjojen sisällön rakenteistamisessa
  - Jokaisella tietokomponentilla on joukko tietokenttiä, joille on määritelty tietty rakenne ja rakenteellinen sisältö
  - Terveydenhuollon tietosisältömäärittelyt on tallennettu julkista hyödyntämistä varten [koodistopalvelimelle](#). Jatkossa Tietokomponentit julkaistaan Termeta-julkaisualustalla
  - Hallintamalli perustuu koodistopalveluprosessiin ja noudattaa sosiaalihuollon tietomäärittelyjen hallintamallia

Luku 7 Tiedonhallinta

- Sosiaalihuollon asiakirjarakenteet ja hallintamalli
  - Sosiaalihuollon palvelutuotannon kannalta tarpeelliset asiakastiedot tallennetaan asiakasasiakirjarakenteiden mukaisina asiakirjoina Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon
  - Sosiaalihuollon asiakirjarakenteita varten on mallinnettu noin 150 tietokomponenttia. Tietokomponenttien avulla yhtenäistetään asiakastietojen esittäminen ja rakenteisuus
  - Sosiaalihuollon asiakastietomalli perustuu sosiaalihuollon ammattilaisten kuvaamiin tietotarpeisiin
  - Asiakasasiakirjarakenteet on julkaistu [Sosmeta-palvelussa](#).
  - Sosiaalihuollon tiedonhallinnan asiantuntijaverkosto

Luku 7 Tiedonhallinta

- Sanastot ja käsitteet
  - Määrittelevän sanastotyön keskeiset kohdealueet:
    - Julkishallinnon eri toimialoille yhteiset yleiset käsitteet
    - Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset käsitteet
    - Terveydenhuollon omat erikoiskäsitteet
  - Sanastotyöprosessin eri työvaiheet
    - **Tarveanalyysi**
    - **Suunnittelu**
    - **Inventaario**
    - **Käsiteanalyysi**
    - **Käsitteiden määrittely ja termisuositukset**
    - **Kommentointi**
    - **Viimeistely ja julkaiseminen**
    - **Ylläpito**
  - **Sanastojen julkaiseminen [Sote-sanastot-verkkopalvelussa](#)**

Kiitos

Matti Korhonen
Erityisasiantuntija
Sote-tieto ja -tiedonhallinta -yksikkö
Tietopalvelut –osasto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma